

İNSAN FAKTÖRLERİ

6. Hafta / Dürtüler ve Güdüler

Tevfik Uyar

Geçen Hafta

- Bilişsel Çelişki
- Haftanın Safsatası: Çoğunlukçu Safsata

Bu Hafta

- İRRASYONEL / Bölüm 9 – Dürtüler ve Güdüler
- Haftanın Safsatası: Çöp Adam Safsatası (Tepkisel İndirgemecilik)

Sistem 1 / Sistem 2

Dürtü ve Güdüler

- İhtiyaç
- Dürtü
- GÜdü

Dürtü ve Güdüler

- Açlık Dürtüsü -> Sipariş Verme
- Açlık Dürtüsü -> Sinirli Olma -> Bize Ters Gelen bir Harekete Aşırı Tepki Verme
- Stresli Olma -> İş Çabuk Bitirme -> Hata Yapma
- Stresli Olma -> Aşırı Kızgınlık -> Hatalı Karar Alma
- Yüksek Libido -> Hatalı Partner Seçimi
- Az Votka -> Çirkin kadın yoktur...

Dürtü ya
da Duygu

Güdü

Davranış

Dürtü ve Güdüler

- Bir konuda ezik hissetme -> O konuda daha üstün nitelikli kişilerden nefret etme -> Onlara daha az tahammül gösterme
- Irkçılık -> Yanlış değerlendirme
- Hırs -> Acımasız olma -> İnsanlara zarar verme

Dürtü ve Güdüler

- Dan Ariely & George Loewenstein – 2006
 - ▣ Cinsel Uyarılmanın Karar Verme Üzerine Etkisi
- Skakoon-Sparling, 2011
 - ▣ Cinsel Uyarılmanın Risk Alma Üzerine Etkisi

Dürtü ve Güdüler

- Açken markete gitmek...
- Tüm dolandırıcılık vakaları
 - Örnek: Bul karayı al parayı
 - Örnek: Victor Lustig ve Enayi Şerif
- Birgenair Kazası: Evi özlemek!
- Budapeşte!

KISSADAN HİSSE

- ❑ Stres altındayken ya da kuvvetli duyguların etkisindeyken önemli kararlar almayın.
- ❑ Bir uyarana yenik düştüğünüzde sıradaki sefer daha kolay yenik düşeceğinizi hatırlayın.
- ❑ Önemli bir tercih yaparken kendinizi şöyle sınavın: “dün de olsa aynı tercihi yapar mıydım?”
- ❑ Açken süpermarkete gitmeyin.
- ❑ Alkollüyken karar almayın.

KISSADAN HİSSE (HAVACILIK)

- Bir işten sıkılıp da “İş bir an önce bitsin” diye bazı olasılıkları azımsayıp azımsamadığınızdan emin olun. (“ya tamam oldu işte, bundan iyisi can sağlığı...)
- Sırf karşılığında kazanacağınız ücreti düşünerek riskli işlere “EVET” demeyin.
- Kahramanlık yapacağım derken kendinizi ve başkalarını riske atmayın. Bu kahramanlık değil, APTALLIK’tır.
- Stres altında çalışmayın. HATA YAPARSINIZ!

HAFTANIN SAFSATASI

**Çöp Adam Safsatası
(Tepkisel İndirgemecilik)**

HAFTANIN SAFSATASI

- Çöp Adam Safsatası (Tepkisel İndirgemecilik)
 - Karşı tarafın argümanını o argümanı alakasız başka bir uç noktaya ya da bambaşka bir yöne çekerek çürütmeye çalışmak.
 - HALBUKİ dile getirilen fikir o uç noktayla ilişkili olmayabilir, paralel bile olmayabilir! (HEDEF ŞAŞIRTMAK)

- ÖRNEKLER
 - *“Havacılık son derece emniyetlidir. Uçaklara güvenebilirsiniz” dediğiniz zaman size:*
 - *“O zaman bakım da yapmayın?”*

 - *“Bence çocuklarına daha saygılı davranmalısın”*
 - *“İstersen şirketi nasıl yöneteceğimi de ona sorayım?”*

 - *Almanya'nın bakabileceği kadar mülteciyi alması mantıklı görünüyor”*
 - *“Hepsini ateşe atıp yakalım o zaman? Bunu mu istiyorsun?”*

İyi Haftalar!

- Haftaya:
 - ▣ 10-11 Bölüm: Delilleri Görmezden Gelme ve Delilleri Çarpıtma